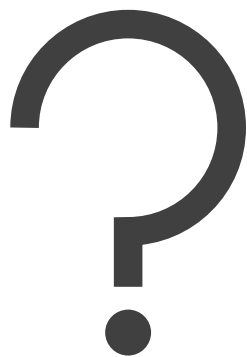

REDEFINICE ZÁVISLÉ PRÁCE-II:

Nejčastěji kladené
otázky k návrhu
změny zákoníku práce

CHTĚJÍ Z VÁS UDĚLAT „PODNIKATELE“ BEZ PRÁV

Co může redefinice závislé práce znamenat pro vás a vaši rodinu

Vláda chystá změnu zákoníku práce, která může usnadnit nahrazování zaměstnanců lidmi na IČO. Na papíře budete podnikatel. Ve skutečnosti budete dál pracovat pro stejného zaměstnavatele, plnit úkoly a budete závislí na tom, zda vám přidělí další práci. Zadavatel ušetří. Vy přijdete o jistoty. O placenou dovolenou. O náhradu mzdy při nemoci. O příplatky. O výpovědní dobu. O odstupné. O zajištění BOZP a ochranu při pracovním úrazu. O jistotu, že za svou práci dostanete alespoň minimální mzdu. A účet nezaplatíte jen vy. Zaplatí ho také vaše rodina.

1. Co je závislá práce a proč mě to má zajímat?

Závislá práce se vykonává v normálním zaměstnání. Pracujete osobně pro firmu nebo organizaci, plníte její úkoly a jste součástí jejího provozu. Zaměstnavatel vás řídí, organizuje práci, a proto musí dodržovat pravidla. Odpovídá za BOZP, poskytuje dovolenou, musí dodržovat limity pracovní doby a přesčasu apod. Definice závislé práce brání zaměstnavateli, aby vás označil za podnikatele jen proto, že je to pro něj výhodnější a levnější.

Co je ve hře: Zaměstnavatel chce vaši práci. Nechce ale platit za vaše práva, které k výkonu práce patří.

2. Co chce vláda změnit?

Vláda chce změnit pravidla, podle kterých se pozná, kdo je zaměstnanec a kdo podnikatel.

Nová pravidla mohou usnadnit nastavit práci tak, aby navenek vypadala jako zakázka na IČO. Stačí přejmenovat směnu na termín, pracovní úkol na zakázku a nechat zaměstnance pracovat zdánlivě samostatně. Vy budete dál plnit příkazy. Zaměstnavatel ale může tvrdit, že nejste zaměstnanec.

Co je ve hře: Fakticky stejná práce za stejných podmínek, ale bez jakýchkoli pravidel s možností okamžitého skončení bez udání důvodu.

3. Jde opravdu o legalizaci švarcsystému?

Na papíře možná ne. V praxi ano.

Švarcsystém znamená, že člověk pracuje jako zaměstnanec, ale na oko je vedený jako podnikatel. Neplatí za něj plné odvody a nemusí mu poskytovat zaměstnanecká práva. Nová definice může výrazně ztížit dokazování, že jde ve skutečnosti o zaměstnání. Zaměstnavatel si ponechá kontrolu nad prací. Vy převeźmete rizika.

Co je ve hře: Zaměstnanec bez práv, ale se všemi povinnostmi.

4. Může mě zaměstnavatel donutit přejít na IČO?

Nemusí vám říct: „Podepište, nebo vás vyhodíme.“

Stačí, když oznámí, že nové smlouvy už nebudou. Že vaše oddělení bude nově fungovat přes externisty. Že práci dostanete jen tehdy, když si založíte živnost. Může vám také nabídnout pár tisíc korun navíc. Jenže za ně si budete muset sami zaplatit dovolenou, nemoc, odvody, účetnictví i období bez práce. Formálně budete mít na výběr. Ve skutečnosti si budete vybírat mezi IČO a nezaměstnaností.

Co je ve hře: „Dobrovolný“ souhlas pod hrozbou ztráty práce.

5. O co konkrétně přijdu?

Především o jistotu.

Když si vezmete dovolenou, nikdo vám ji nezaplatí. Když onemocníte, můžete zůstat bez příjmu. Když pro vás nebude práce, nemusí vám dát ani korunu. Nebude vám muset platit příplatky za přesčasy, noc, víkendy nebo svátky. Nebude vás chránit výpovědní doba. Nemusíte dostat odstupné. Při pracovním úrazu zjistíte, že nejste zaměstnanec, a nemáte právo na žádné odškodnění. A když se z jakéhokoli důvodu někomu znelíbíte, ze dne na den skončíte, bez důvodu, bez odstupného.

Co je ve hře: Jedna nemoc, jeden úraz nebo jeden slabší měsíc mohou rozvrátit rodinný rozpočet.

6. Nebudu mít na IČO více peněz?

Možná uvidíte vyšší částku na faktuře. To ale nejsou čisté peníze navíc.

Musíte z nich zaplatit odvody, daně, účetnictví, pojištění a další náklady (třeba pohonné hmoty, náklady na opravu automobilu apod.). Musíte si odložit peníze na dovolenou, nemoc, výpadek zakázek i důchod. Zaměstnanec dostává mzdu a vedle ní má placenou dovolenou. OSVČ si musí každý den volna zaplatit sama. Vyšší faktura může velmi rychle zmizet při první delší nemoci nebo v měsíci, kdy vám „smluvní zadavatel“ nepřidělí dost práce.

Co je ve hře: „Na papíře možná vyšší příjem. Ve skutečnosti větší nejistota a více účtů.

7. Budu mít alespoň větší svobodu?

Pouze tehdy, pokud budete skutečně podnikat.

Skutečný podnikatel si vybírá zákazníky, stanovuje cenu a může zakázku odmítnout. Falešná OSVČ má často jediného zadavatele. Ten určuje cenu, přiděluje práci a může člověka potrestat tím, že mu další zakázku nedá.

Co je ve hře: Podnikání bez možnosti rozhodovat a zaměstnání bez jakékoliv ochrany.

8. Kterých profesí se to může dotknout?

Nejprve těch, jejichž práci lze rozdělit na jednotlivé úkoly a zakázky.

Může jít o pracovníky ve službách, sociální péči, administrativě, obchodu, logistice, úklidu, IT, grafice, překladech nebo části výroby. Ohrožené mohou být šičky, skladníci, baliči, údržbáři, kontroloři kvality, pečovatelky, pracovníci zákaznických center nebo kancelářští zaměstnanci. Později se tento model může rozšířit také do školství, zdravotnictví nebo kultury.

Co je ve hře: Falešným podnikatelem může být i pečovatelka, mzdová účetní, skladník nebo pracovník ve výrobě. Stačí, když místo chození na směny bude fakturovat „balíky“ udělané práce nebo poskytnutých služeb.

9. Co to udělá s mojí rodinou?

Vaše rodina ponese každé pracovní riziko spolu s vámi.

Když nebudete mít práci, nebude příjem. Když onemocníte, nebude výplata. Když budete chtít jet s dětmi na dovolenou, musíte mít našetřeno nejen na cestu, ale také na ušlý výdělek. A až se vrátíte? Žádná garance, že vám znovu někdo přidělí práci. Kvůli nejistému příjmu může být těžší získat hypotéku nebo úvěr. Horší odvody mohou znamenat nižší důchod. Delší pracovní doba znamená méně času na děti, partnera a odpočinek. Objednatel vaši zakázek ušetří na vašich zaměstnaneckých právech. Vy budete doma počítat, zda si můžete dovolit být nemocní.

Co je ve hře: Zisk zůstane firmě nebo organizaci. Nejistota se přestěhuje k vám domů.

10. Co to udělá s důchody, zdravotnictvím a veřejnými službami?

Při práci na IČO se často odvádí méně než při běžném zaměstnání.

Pokud se stovky tisíc lidí přesunou na IČO, budou chybět peníze na důchody, zdravotnictví, nemocenské zabezpečení a další veřejné služby. Stát pak bude muset škrtat, zadlužovat se nebo získat peníze jinde. Třeba vyššími daněmi nebo větším zpoplatněním služeb. Krátkodobou úsporu na daních spojenou s přechodem na falešné podnikání zaplatí všichni třeba v podobě zpoplatněného školství a zdravotnictví. Na faktuře si tak třeba vyděláte zdánlivě o něco víc, ale mnohem více utratíte za školné pro děti nebo poplatky u lékaře.

Co je ve hře: Méně peněz na důchody, nemocnice, školy i pomoc lidem v nouzi.

CO MŮŽETE UDĚLAT?

- Nepodepisujte přechod na IČO bez konzultace s odbory nebo právníkem.
- Nenechte se přesvědčit pouze vyšší částkou na faktuře. Spočítejte si cenu dovolené, nemoci, odvodů, pojištění, účetnictví, pracovního vybavení a měsíců bez zakázek.
- Sledujte, zda firma nezačíná nahrazovat zaměstnance externisty. Mluvte o tom s kolegy. Obratě se na svou odborovou organizaci.
- Jednotlivec se může bránit těžko. Společně mohou zaměstnanci odmítnout, aby se pracovní smlouva stala luxusem. Organizujte se!

NENECHME SI VZÍT PRÁVA, KTERÁ VYBOJOVALY GENERACE PŘED NÁMI

Nikdo vám neoznámí, že od příštího měsíce ruší dovolenou, nemocenskou a jistotu mzdy.

Půjde to postupně.

Nejdřív několik profesí. Potom celé provozy. Nakonec může být práce na IČO jedinou nabízenou možností.

Budete dál pracovat pro stejný podnik nebo organizaci. Budete plnit úkoly. Budete závislí na rozhodnutích šéfů.

Jen už nebudete mít práva zaměstnance.

„Objednatelé zakázek“ získají levnou pracovní sílu. Vám, zbyde živnostenský list, nejistý příjem a plná odpovědnost za všechno, co se vám stane.

Změna zákoníku práce zakuklená do platformového zákona nás vrací do 19. století – do období, kdy pracující neměli žádná práva. Vláda pro nás připravuje návrat do doby, kdy člověk pracoval pouze tehdy, když ho podnikatel zrovna potřeboval – a když ho nepotřeboval, nezajímalo ho, z čeho užíví rodinu.

SPOLEČNĚ TOMU STÁLE
MŮŽEME ZABRÁNIT!

ČMKOS

Českomoravská konfederace odborových svazů

Politických vězňů 1419/11

Nové Město

110 00 Praha 1

Telefon: +420 739 505 444

E-mail: info@cmkos.cz

Web: www.cmkos.cz

Datová schránka: n8r6kbd

IČO: 00675458

DÍČ: CZ00675458